

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

---

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону України
про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове
державне пенсійне страхування» щодо зменшення пенсійного віку та
страхового стажу як умов призначення пенсії за віком та відновлення
розміру коефіцієнту страхового стажу 1,35
(реєстр. № 3052 доопрацьований від 20.10.2020)**

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 07 червня 2021 року (протокол № 76) розглянув проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо зменшення пенсійного віку та страхового стажу як умов призначення пенсії за віком та відновлення розміру коефіцієнту страхового стажу 1,35 (реєстр. № 3052 доопрацьований від 20.10.2020), поданий народним депутатом України Королевською Н.Ю. та іншими народними депутатами України

Законопроектом пропонується відновити окремі норми пенсійного законодавства в частині визначення пенсійного віку і страхового стажу, які діяли до проведення етапів пенсійної реформи в 2011 і 2017 роках, зокрема:

відновлення підвищеної величини оцінки одного року страхового стажу - 1,35 %;

відновлення права на призначення пенсії за віком після досягнення чоловіками 60 років, жінками – 55 років та за наявності страхового стажу не менше 15 років;

встановлення мінімального розміру пенсії за віком в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, за наявності у чоловіків - 25 років, а у жінок - 20 років страхового стажу.

Також у законопроекті передбачається:

збільшення пенсії за віком за кожний повний рік страхового стажу понад 25 років чоловікам і 20 років жінкам на 1 відсоток розміру пенсії, обчисленої відповідно до статті 27 цього Закону

підвищення мінімального розміру пенсії особам, на яких поширюється дія Закону України «Про підвищення престижності шахтарської праці», та працівникам, зайнятим повний робочий день під землею обслуговуванням зазначених осіб, які відпрацювали на підземних роботах не менш як 15 років для чоловіків та 7,5 років для жінок за списком № 1 виробництв, робіт, професій, посад і показників, з 80 відсотків до 90 відсотків середньої заробітної плати шахтаря, але не менш як три розміри прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність;

врахування при визначенні мінімального розміру пенсії за віком до страхового стажу періоду, за який проведено одноразову сплату єдиного внеску;

скасування норми щодо підвищення розміру пенсії жінкам на 2,5 % за кожні 6 місяців більш пізнього виходу на пенсію, починаючи з 55 років до досягнення ними 60-річного віку, у зв'язку із відновленням положень про пенсійний вік та страховий стаж, необхідний для призначення пенсії тощо.

При цьому, пропонується заборонити зміну умов призначення пенсії в частині підвищення пенсійного віку та збільшення страхового стажу, необхідного для призначення пенсії за віком.

На думку авторів законопроекту, його прийняття та реалізація сприятиме встановленню справедливих умов виходу на пенсію в частині відновлення величини оцінки одного року страхового стажу у розмірі 1,35% та скасування неконституційного підвищення страхового стажу та пенсійного віку.

Слід зазначити, що Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 року № 2148-VIII внесені зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 року № 1058-IV, відповідно до яких проведено осучаснення пенсій, призначених до 1 жовтня 2017 року.

Зокрема, Розділ XV Закону № 1058-IV доповнено пунктами 43 та 44, згідно з якими пенсії, призначені до 1 жовтня 2017 року, перераховувались із застосуванням середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, обчисленої як середній показник за 2014, 2015 та 2016 роки із застосуванням величини оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 %.

Також з 1 січня 2018 року при призначенні пенсії застосовується величина оцінки одного року страхового стажу в розмірі 1 %.

Зауважимо, що поза увагою авторів законопроекту залишилося питання порядку та умов перерахунку пенсій, призначених та перерахованих з урахуванням величини оцінки одного року страхового стажу 1 % в період після 01 жовтня 2017 року. Також не визначені умови перерахунку пенсій, призначених з урахуванням діючих норм щодо: віку виходу на пенсію; встановлення мінімального розміру пенсії; збільшення пенсії за віком за кожний повний рік страхового стажу понад 35 років чоловікам і понад 20 років жінкам, призначення пенсій по інвалідності в розмірі пенсії за віком

непрацюючим особам з інвалідністю II і III груп тощо, в період після 01.10.2011 року і до цього часу.

Необхідно також зазначити, що запропоновані у законопроекті зміни порушують вимоги статті 27 Бюджетного кодексу України в частині надання суб'єктом права законодавчої ініціативи фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та реальних джерел покриття додаткових видатків. За орієнтовними розрахунками Пенсійного фонду України, як зазначено у висновку Міністерства фінансів України, додаткові видатки на реалізацію законопроекту складуть 15,7 млрд.грн. на місяць ($15,7 * 12 = 188,4$ млрд. на рік), а за розрахунками Міністерства соціальної політики України видатки складатимуть 211 млрд. на рік.

Міністерство соціальної політики України, Міністерство фінансів України, Пенсійний фонд України не підтримують законопроект.

Міністерство юстиції України висловлює зауваження.

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України вважає, що реалізація запропонованих змін можлива за умови передбачення коштів у Державному бюджету на зазначені цілі.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету зазначає, що законопроект матиме вплив на показники бюджету (збільшуючи витрати державного бюджету, у тому числі для Пенсійного фонду України). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року - не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

За результатами розгляду та обговорення проектів законів України про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо зменшення пенсійного віку та страхового стажу як умов призначення пенсії за віком та відновлення розміру коефіцієнту страхового стажу 1,35 (реєстр. № 3052 доопрацьований від 20.10.2020) Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **в и р і ш и в:**

керуючись вимогами частини першої, пункту 3 частини другої статті 94 Регламенту Верховної Ради України внести пропозицію Голові Верховної Ради України Разумкову Д.О. про повернення зазначеного законопроекту суб'єктам права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Голова Комітету

Г.Третякова

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 12A1C72050EC685404000000C18C040003E80C00
Дійсний до: 21.06.2021 11:36:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-30/3-2021/188059 від 09.06.2021

536975